

NVPI is het Ministerie erkentelijk voor de via consultatie geboden mogelijkheid te reageren op het voorstel voor de Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake bepaalde toegestane gebruikswijzen van verweesde werken.

NVPI erkent het belang van het behoud van het cultureel erfgoed en van het bevorderen en faciliteren van toegang daartoe. Anderzijds raakt het Richtlijnvoorstel enkele belangrijke kernzaken van het auteursrecht waardoor naar mening van NVPI proportionaliteit en een goede Impact Assessment van groot belang is. Immers is auteursrechtelijke bescherming het fundament voor investeringen in de entertainmentindustrie.

Het is belangrijk dat het probleem van verweesde werken goed wordt ingekaderd om te voorkomen dat te brede maatregelen worden genomen. Normale exploitatie dient niet te worden doorkruist en het economische systeem van exploitatie van cultuurproducten zou niet gehinderd moeten worden. De driestappentoets en de onderliggende principes daarvan moeten naar mening van NVPI worden gerespecteerd. Het richtlijn voorstel grijpt in op auteursrechtelijke principes die voor creatie, innovatie, investeringen en productie van groot belang zijn.

Meer in het algemeen mist NVPI in het Richtlijnvoorstel de erkenning van auteursrecht als fundamenteel recht en economisch fundament voor de gehele creatieve sector.

In de Impact Assessment wordt meerdere malen terecht opgemerkt dat het probleem van verweesde werken ten aanzien van fonogrammen minimaal is, en fonogrammen vallen dan ook terecht niet binnen het kader van de Richtlijn.

Voordat er regelgeving wordt ingevoerd zou eerst gekwantificeerd moeten worden hoe groot het probleem is met betrekking tot de in het Richtlijnvoorstel genoemde audiovisuele werken. Ten aanzien van audiovisuele werken zal het probleem van verweesde werken groter zijn bij nieuws en documentaires dan bij speelfilms en televisieseries. Audiovisuele werken zijn pas laat in het Richtlijnvoorstel en Impact Assessment betrokken en de maatregelen zijn niet op de specifieke sector toegesneden. NVPI wijst op het belang dat de proportionaliteitsregels zorgvuldig in acht worden genomen. Echter wordt in de Impact Assessment naar een survey verwezen die gebaseerd is "*on some rule of thumb assumptions e.g. that a certain percentage of Works with 'rights neither researched nor known are presumed to be orphan works'*".

Auteursrechtelijke bescherming is een onmisbaar fundament voor de entertainmentindustrie en haar creatieve producten. In dat kader zult u onze zorg begrijpen dat maatregelen proportioneel moeten zijn en dat het auteursrecht niet onnodig wordt doorkruist.

Hieronder zetten wij puntsgewijs onze standpunten met betrekking tot individuele artikelen van het Richtlijnvoorstel uiteen.

Art. 1 Onderwerp en toepassingsgebied

- De begunstigen van het Richtlijnvoorstel zouden geharmoniseerd gedefinieerd moeten worden ter bevordering van harmonisatie en gezien het grensoverschrijdende karakter van de problematiek. Echter bepaalt de voorgestelde Overweging 17 dat onder instituten voor cinematografisch erfgoed worden verstaan "*organisaties die door de lidstaten zijn aangewezen voor het verzamelen, catalogiseren, behouden en restaureren van films die deel uitmaken van hun cinematografisch erfgoed*". Naar mening van NVPI zou de richtlijn organisaties moeten definiëren en duidelijke criteria aangeven. Dit komt harmonisatie, internationale rechtszekerheid en waarborg ten behoeve rechthebbenden ten goede.

- Onderdeel van de definiëring van de begunstigen zou moeten zijn dat deze volledig publiek gefinancierd worden en hun activiteiten niet commercieel zijn. Publieke omroeporganisaties zouden niet als begunstigen van het Richtlijnvoorstel moeten worden aangemerkt.

- Audiovisuele werken zouden geschrapt moeten worden uit het toepassingsgebied. Zoals hierboven opgemerkt ontbreekt een goede impact assessment ten aanzien van audiovisuele werken en de gevolgen voor de sector. Audiovisuele werken zouden opgenomen moeten worden bij de in artikel 11 uitgezonderde werken.

Art. 2 Verweesde werken

- We wijzen op het belang dat de zoekplicht geldt ten aanzien van ieder individueel werk, ook als onderdeel van een (audiovisueel of ander) verzamelwerk.
- NVPI stelt voor dat de tekst 'te goeder trouw en redelijk zorgvuldig', zoals vermeld in Overweging 12, tevens wordt geplaatst in artikel 2 in het kader van de definitie van verweesde werken.
- Het is van belang dat er geen twijfel over bestaat dat een rechthebbende van een individueel werk de status van verweesd werk en van verweesd verzamelwerk waarin betreffend werk is opgenomen, kan beëindigen. NVPI wijst erop dat de tekst van artikel 2 lid 2 duidelijk bij implementatie dient te worden overgenomen.

Art. 3 Zorgvuldig zoeken

- Een land van eerste openbaarmaking kan om diverse redenen (bronnen, budgetten, traditie, oorlogen en dergelijke) niet over de beste informatiebronnen beschikken, terwijl een ander land uitgebreide informatiesystemen tot z'n beschikking kan hebben. Het is van belang hiermee bij de regelgeving rekening te houden, juist ook vanwege de wederzijdse internationale erkenning van het voorgestelde artikel 4. Het Richtlijnvoorstel dient er naar de mening van NVPI rekening mee te houden dat het beperken van de zoekplicht tot het land van eerste publicatie of uitzending ertoe kan leiden dat een werk onterecht de status van verweesd werk krijgt indien in een ander EU land meer informatie beschikbaar is. Zelfs als die betere beschikbaarheid (of redelijke waarschijnlijkheid daarvan) algemeen bekend is. Dat kan naar mening van NVPI niet de bedoeling zijn.
- NVPI is van mening dat de definitie ten aanzien van de zoekverplichting zo veel mogelijk geharmoniseerd zou moeten worden waarbij de richtlijntekst duidelijke minimumvereisten aangeeft. Het gevaar bij het voorgestelde artikel 3.2 is dat de zoekverplichting inhoudelijk per lidstaat behoorlijk gaat verschillen. Ook dit zou mede gezien de wederzijdse erkenning van het voorgestelde artikel 4 zeer ongewenst zijn, alsmede ter bevordering van harmonisatie en in verband met het grensoverschrijdende karakter van de problematiek
- In verband met de zoekplicht zijn niet alleen collectief beheersorganisaties goede bronnen maar bijvoorbeeld ook brancheorganisaties en vakbonden, alsmede internet zoekmachines, universiteiten en musea. Ook moet er rekening mee worden gehouden dat rechten niet altijd uit bepaalde databases zullen blijken, bijvoorbeeld in geval makers hun rechten hebben overgedragen aan hun producenten. Dan is de maker die uit een bepaalde database blijkt niet degene die over betreffende rechten beschikt.
- Het zorgvuldig zoeken zal zich ook moeten richten op (of nadere zoekrichting worden gegeven naar aanleiding van) informatie in het werk zelf, verpakking of begeleidende producten en informatie.
- NVPI is er voorstander van dat de tekst 'te goeder trouw en redelijk zorgvuldig', zoals vermeld in Overweging 12, tevens zou worden geplaatst in artikel 3 van de Richtlijntekst, inzake het begrip zorgvuldig zoeken.
- Indien een audiovisueel werk voor het eerst en gelijktijdig in een EU lidstaat en een non-EU lidstaat wordt uitgezonden is de situatie onduidelijk. Evenzo als een werk in meer dan een EU lidstaat voor het eerst en gelijktijdig wordt uitgezonden. Hoe wordt dan omgegaan met de zoekplicht? Naar mening van NVPI zou de zoekplicht dan tenminste in ieder land van eerste uitzending moeten bestaan.

Art. 5 Einde van de status van verweesd werk

- Het is van belang dat een rechthebbende in iedere lidstaat naar keuze een einde kan stellen aan de status van verweesd werk door een simpele en uniforme procedure die werkt voor de gehele EU, mede gezien het grensoverschrijdende karakter van de problematiek.
- Zoals hiervoor reeds aangegeven is het van belang er rekening mee te houden dat een werk en/of verzamelwerk meerdere rechthebbenden kan hebben en dat er geen twijfel over moet kunnen bestaan dat een rechthebbende van een individueel werk de status van verweesd werk en van verweesd verzamelwerk, waarin betreffend werk is opgenomen, kan beëindigen. In dat kader dient de tekst van artikel 2 lid 2 bij implementatie duidelijk te worden overgenomen.

Art. 6 Toegestane gebruikswijzen van verweesde werken (permitted uses)

- Het is van belang dat een overzicht van toegestane gebruikswijzen proportioneel en zo beperkt mogelijk wordt opgesteld, gezien het grensoverschrijdende karakter en de impact op het auteursrechtelijke systeem dat het fundament is voor investeringen, creatie, innovatie en productie binnen de entertainmentindustrie.
- Naar mening van NVPI zou, mede vanwege in het vorige punt genoemde redenen, de lijst uitputtend in het Richtlijnvoorstel moeten worden vermeld. Artikel 6 lid 2 jº artikel 7 zet de deur open naar een ruim scala van diverse soorten toegestaan gebruik, die bovendien door de verschillende lidstaten

wordt bepaald hetgeen de harmonisatie niet ten goede komt.

- De Richtlijn zou naar mening van NVPI de voorwaarden te verduidelijken waaronder (commerciële) derde partijen betrokken zouden kunnen worden bij de exploitatie -in het bedoelde openbare belang- van verweesde werken.

Art. 7 Toegestane gebruikswijzen van verweesde werken (authorised uses)

- Art. 7 zou moeten worden geschrapt of een uitputtende lijst moeten inhouden om te voorkomen dat uiteenlopende regelingen ontstaan in de verschillende lidstaten en de impact op het auteursrechtelijke systeem dat het fundament is voor investeringen, creatie, innovatie en productie. Ook is het van belang, zoals eerder aangegeven, dat de driestappentoets en de onderliggende principes daarvan worden gerespecteerd.

- De met dit artikel samenhangende Overweging 21 bevat een onvolledige verwoording van de driestappentoets. NVPI is er groot voorstander van de inhoud van de volledige driestappentoets te vermelden.

- De criteria voor de vergoedingen zouden geharmoniseerd in de Richtlijn aangegeven moeten worden.

Hoogachtend,

Mr. P.R.C. Solleveld
NVPI